

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Matthaei Tympii Aureum Specvlvm Principvm,
Consiliariorvm Ivdicvm, Consvlvm, Senatorvm, Et Aliorvm
Magistratvum Cvm Ecclesiasticorum tum Politicorum
omnium**

Tympe, Matthäus

Coloniae Agrippinae, 1617

95 Ad Labores non claudum, sed imperterritum esse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52641)

SIGNVM XCV.

AD LABORES IMPERTER-
ritum esse.*Laborio-
sum esse.*

1. **P**acatus in *Paneg.* ait de *Theodosio Imp.* Vt in-
defessa vertigo cælum rotat, vt maria æsti-
bus inquieta sunt, & stare Sol nescit: ita tu Impe-
rator, continuatis negotijs, & in se quodam orbe
redeuntibus, semper exercitus es.

2. Plin. de *Traiano* ait: Assumptus es in laborũ
curarumque consortium, nec te læta, & prospera
stationis istius; sed aspera, & dura ad capeñden-
dam eam compulerunt.

3. Cùm *Maximinum Imp.* Tribuni monerent,
quòd tam assiduus esset, tantoque opere labora-
ret, præclare respondisse ferunt: *Ego quòd maior
fuero, hoc magis laborabo.*

4. *Ernestus Dux Lunenberg.* Symboli loco fa-
cem iubebat ardentem depingi, cum hac inscrip-
tione: *Alijs in seruo, me ipsum consumo*: indicans
Principem esse instar facis aut candelæ. Nam ve
hac omnibus lucem præbet, & seipsam conficit;
sic verus Princeps omnium negotia, etiam vale-
tudinis, nedum rei priuatæ detrimento susti-
net.

5. *Alexius Angelus Orientis Imp.* cùm serò cibum
caperet, & moneretur, cauendum esse, ne ea re
valetudinem læderet, respondit: Homini priua-
to quoduis tempus ad cibum capiendum esse ido-
neum, id præsertim, cui assueuerit; Regi verò,
tot curis distracto, si nomini suo respondere vel-
let, satis esse, si vesperi curare corpus liceret.

Nn 2

Chonia-

Chonates lib. 2. de rebus gestis Alexij.

Maximè autem laborandum iuueni, seni uero à laboribus conquiescendum est, iuxta illud Porcij Latronis apud Senecam: *Quare adolescens, pro re senex.* Ennius:

**Zuff den
alten
Knecht ge
dencken.**

*Sicut fortis equus, spatio qui forte supra
Vicit Olympia, nunc senio confectus quiescit.*

Iuuenes parent viaticum senectutis, ne in aliorum succo uicitare cogantur; sed labores quem subierunt, fructum percipiāt. Seneca epist. 35. *Iuueni parandum, seni utendum.*

6. *M. Aurelius Imp.* scribit ad Pollionem: *Sola illa regio felix merito dicenda est, ubi propriè singuli labore fruuntur, & nemo de labore alio dore uiuit alieno. Me puero nemini in publicum prodire licebat Romæ, nisi in signe secum portaret opificij vel artis, quam faciebat, & quantum quæritabat. Quod si quis contra fecisset, prehensus esset, non solum puerorum persequentiū clamoribus, ut fatuus, incedebatur; sed è vestigio à Censore condemnatus, alijs ergastulis operi publico faciundo adducebatur. Non minus enim infamis Romæ adolescentulus otiosus, quàm in Græcia Philosophus rudis habebatur.*

Pomp. Lat. in vit. Cæs. 7. *Constantini Magni* uita admodum erat laboriosa, & frequenter dicebat ijs, qui ipsum ad mensis susceptis laboribus auocare tentarent, Imperatores non debere labores pro uiliâ Reip. recitare. Si quid à bellorum curis & administratione tam vasti Imperij, toto Orbe administrati superesset, illud in scribendo insuamere non fuenerat: elucubrabat enim pias sanctasque Meditationes, quas etiam interdum coram populo recitabat.

abat. *Baron. Anno Christi 337. Euseb. lib. 4. de Vita
Conf. c. 29.* de ipso ait: Suam ipfius mentem quodam
quasi afflatu & instinctu diuinarum rerum
exaggerans, totas sæpe noctes sine somno tradu-
xit, & cum per otium liceret, orationes scribens,
frequentes cum suis inibat congressus, quod sua-
rum esse partium existimaret, rationis freno Im-
perio suo parentes cogere, atq; adeo vniuersum
regnum rationis imperio subijcere. Quapropter
infinita multitudo solebat ad Imperatoris nutum
confluere, vt eum philosophantem audirent.

Quod si eo dicente, aliquando aliqua occasio
incidisset de Theologia loquendi, erecto corpo-
re consistens, contractoq; vultu, & depressa vo-
ce, adhibita summa prudentia & moderatione,
presentium animos cælesti disciplina initiare, &
deuouere videbatur: quam rem cum sequeretur
populi grata acclamatio, solebat nutu signifi-
care, vt cælum suspicerent, & venerandis laudibus
omnium Regem Deum admirarentur, & cole-
rent. Cum de Dei Tribunali disputationem mo-
ueret, maximo terrore ferire videbatur audien-
tium animos, cum seuerè reprehenderet rapto-
res, iniuriarum auctores, & qui se inexplebili di-
uitiarum auiditati mancipassent. Familiares ve-
rò nonnullos suos oratione quasi verberans &
flagellans cogebat aliquando sua ipsorum con-
scientia percussos, humi oculos deflectere, cum
eis clara voce contestaretur, & prædicaret, actio-
num suarum omnium rationem Deo daturus es-
se: nam & se terrenum quoduis Imperium illius
Dei imperio subijcere, ei que rationes singularū
terram redditurum esse: cunctos enim mortales
magno Regi aliquando rationem suę vitę relatu-
ros.

ros. Hæc ille perpetuò contestabatur, hæc fugge-
rebat, horum magister & auctor fuit.

SIGNVM XCVI.

Se, & sua
non temerè
laudare.

SE, ET RES SVAS NON
temerè laudare.

LAUS illa suauissima auditu est, que ab alijs
proficiscitur; molestissima alijs est, quam quis
sibi ipse tribuit. (*Xenoph.*) Notum est illud: *Ma-
ta de re, pauca de te.* Hinc Cicero non omnibus
placuit, cum post oppressum Catilinam vobis
sive in Senatu, sive in Concione, sive in iudicio
ore Catilinam ac Lentulum habuit. (*Plut. in Cic.*)
Laudantur contra à Plutarcho *Aristides*, & *Cas-
Mator*, quòd modestiæ hæc in re studuerunt. Et
tamen opus interdum est, vt nos nostraq; lauda-
mus, cum vel defendere nos contra aliorum in-
uitia & calumnias cogimur, vel in calumniarum
miserias incidimus, vbi sæpe commiseratio in-
ger. Vt autem modestè, citraque inuidiam ac de-
fensionem illud fiat, hi modi obseruandi erunt.

1. Occasio vt calumniæ, atq; accusationes ab al-
rum depellantur, quod animi magni & fortis est.
2. Aduersæ res proferendæ maximè apud no-
gratos. Cùm *Themistocles* ab Atheniensibus
stidiri sese ac despici animaduertit: *Quid in-
quit, defatigamini, sæpe ab eodem beneficio capi-
piendis, & tempestate oborta, sub arborum
confugitis, serenitate reddita, inter digredientium
frondes eius stringitis?*
3. Defensio adducenda, quando rectè laudati